Reglur Reykjavíkurborgar um tilraunarverkefnið Sveigjanleiki í þjónustu: „Frá barni til fullorðins“

I. kafli
Almenn ákvæði

1. gr.
Grundvöllur og markmið tilraunarverkefnisins

Reglur þessar taka til útfærslu á þjónustu sem Reykjavíkurborg veitir fötluðu fólki samkvæmt lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga, lögum nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks, reglum um félagslega heimaþjónustu í Reykjavík og reglum um stuðningsþjónustu í Reykjavík.

Í aðgerðaáætlun með stefnu Reykjavíkurborgar um þjónustu við fatlað fólk á heimilum sínum 2013-2023 er liður nr. 4 - sveigjanleiki. Þar er gert ráð fyrir að skoðaðir verði möguleikar á auknum sveigjanleika í þjónustutilboðum við upphaf fullorðinsára fatlaðra barna sem hafa þörf fyrir þjónustu allan sólarhringinn. Með tilraunarverkefninu er stefnt að því að létta álagi af foreldrum umönnunarþungra ungmenna án þess að þau þurfi að flytjast af heimili sínu meðan verkefnið er í gangi. Með því móti væri hægt að aðlaga bæði foreldra og ungmenni að sólarhringsþjónustu en það er oft stórt skref fyrir foreldra og barn þegar flutt er að heiman og því vilji velferðarsviðs að geta boðið ungmennunum að búa heima hjá foreldrum sínum aðeins fram í fullorðinsár.

Fjöldi samninga sem gerðir verða á tilraunatímabilinu miðast við það fjárframlag sem borgarráð hefur samþykkt til verkefnisins og mun rúmast innan þess.

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar gerir samninga um tilraunarverkefnið við fatlað fólk og forsjáraðila fatlaðra barna sem eiga lögheimili í Reykjavík.

II. kafli
Skilyrði fyrir því að eiga rétt á þátttöku í tilraunarverkefninu

2. gr.
Umsókn og fylgigögn

Umsókn um þátttöku í tilraunarverkefninu skal vera skrifleg á sérstöku eyðublaði og lögð fram á þjónustumiðstöðvum Reykjavíkurborgar. Notandi getur veitt öðrum aðila skriflegt umboð til þess að sækja um þátttöku í verkefninu fyrir sína hönd.

Með umsókn skal leggja fram eftirfarandi gögn eftir því sem við á:

a) Örorkumat, sjúkdómsgreiningu/fötlunargreiningu, umönnunarmat, mat á stuðningsþörf eða SIS-mat, sé það til staðar.
b) Yfirlit tollstjóra yfir greiðslustöðu opinberra gjalda.
c) Upplýsingar úr vanskilaskrá

3. gr.
Skilyrði fyrir þátttöku í tilraunarverkefninu

Grundvallarskilyrði fyrir gerð og gildistöku samnings er að veiting þjónustu sem notandi á rétt á samkvæmt 22. gr. og 24.-25. gr. laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992, með síðari breytingum (skammtímavistun, liðveisla og frekari liðveisla) og samkvæmt VII. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991, (félagsleg heimaþjónusta) falli niður af hálfu Reykjavíkurborgar, enda fær notandi í staðinn greidda ákveðna fjárhæð samkvæmt samningi sem hann ráðstafar sjálfur til kaupa á metinni þjónustu. Útfærsla þjónustu í formi tilraunarverkefnisins er ávallt háð fjárhagsáætlun Reykjavíkurborgar hverju sinni.

Eftirfarandi þjónustuþættir falla ekki niður við þátttöku í tilraunarverkefninu:

a) Þátttaka í starfi þjónustustofnana sem upp eru taldar í 1. til 3. tl. 2. mgr. 9. gr. laga um málefni fatlaðs fólk nr. 59/1992 (hæfingar og endurhæfingarstöðvar, dagvistarstofnanir fyrir fatlað fólk og verndaðir vinnustaðir).
b) Ferðaþjónusta, sbr. 35. gr. laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992.
c) Heimahjúkrun, sbr. lög um heilbrigðisþjónustu nr. 40/2007.

Aðstoð í skóla og við atvinnuþátttöku á almennum vinnumarkaði fellur ekki undir gildissvið reglna þessara.

Til þess að notandi eigi rétt á þjónustu samkvæmt reglum þessum verður hann að uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

1. Notandi skal eiga lögheimili í Reykjavík.
2. Notandi skal vera á aldrinum 17 til 22 ára þegar umsókn er lögð fram.
3. Notandi skal teljast fatlaður einstaklingur í skilningi laga nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks.
4. Notandi skal vera búsettur í foreldrahúsum.
5. Notandi skal eiga gilda umsókn um sértækt húsnæðisúrræði fyrir fatlað fólk og þjónustuþörf hans vera metin í flokk III samkvæmt verklagi þar að lútandi, sem felur í sér að umsækjandi hafi verið metinn í þörf fyrir sólarhringsumönnun.
6. Notandi skal vera metinn til hámarksþjónustu samkvæmt reglum um félagslega heimaþjónustu í Reykjavík og reglum um stuðningsþjónustu í Reykjavík.

Velferðarsviði Reykjavíkurborgar er heimilt að líta til þess hvort notandi eða foreldrar/forsjáraðilar fatlaðs barns séu á vanskilaskrá við afgreiðslu umsóknar.

4. gr.
Auglýsing á verkefninu. Val á þátttakendum

Birta skal auglýsingu í dagblöðum og á vefsíðu Reykjavíkurborgar um verkefnið þar sem auglýst verður eftir þátttakendum.

Skipaður verður starfshópur sem velur úr þeim umsóknum sem berast. Við val á þátttakendum skal m.a. horft til mismunandi þjónustuþarfar, húsnæðisaðstöðu og virkni umsækjanda. Jafnframt skal taka mið af þeim aðstæðum sem valda því að mikilvægt sé að viðkomandi einstaklingur sé í mikilli nánd við foreldra sína.

5. gr.
Greiðslur vegna samnings

Greiðslur frá velferðarsviði Reykjavíkurborgar til notanda hefjast við gildistöku samnings. Greiðslur skal greiða fyrir fram fyrir einn mánuð í senn.

Notandi greiðir kostnað sem fellur til vegna samningsins auk þess sem hann skal taka á sig þær skyldur sem uppfylla þarf varðandi umsýslu hans. Óheimilt er að reikna umsýslukostnað inn í samningsfjárhæðina. Til umsýslukostnaðar telst sá kostnaður sem fellur til vegna umsýslu í tengslum við samninginn.

6. gr.
Fjárhæðir og meðferð fjármagns

Greidd fjárhæð vegna hverrar klukkustundar í metinni þjónustu er reiknuð samkvæmt kostnaðarforsendum skrifstofu velferðarsviðs Reykjavíkurborgar.

Notandi ber ábyrgð á að ráðstafa fjármagni samkvæmt samningi í samræmi við mat á þjónustuþörf. Notandi skal leggja fram öll nauðsynleg gögn til velferðarsviðs Reykjavíkurborgar þar að lútandi, sbr. 11. gr. í reglum þessum.

Notanda er skylt að ráðstafa hverri mánaðargreiðslu í þeim mánuði sem hún er greidd. Notanda er þó heimilt að færa til greiðslur vegna vinnustunda milli mánaða innan almanaksársins til þess að mæta breytilegum þjónustuþörfum. Ef uppsafnaðar greiðslur vegna vinnustunda nema allt að einni mánaðargreiðslu samkvæmt samningi skal velferðarsvið Reykjavíkurborgar óska eftir viðhlítandi skýringum á slíkri uppsöfnun. Ef fullnægjandi skýringar verða ekki veittar af hálfu notanda er velferðarsviði Reykjavíkurborgar heimilt að endurkrefja notanda um fjárhæðina. Notanda er skylt að skila afgangsfjármagni til velferðarsviðs Reykjavíkurborgar í lok hvers almanaksárs. Heimilt er að lækka greiðslur næstu mánaða sem nemur þeirri fjárhæð sem notandi verður endurkrafinn um.

Skil á fé og gögnum til velferðarsviðs Reykjavíkurborgar er forsenda fyrir því að til endurnýjunar samnings geti komið.

Velferðarsviði Reykjavíkurborgar er heimilt að stöðva greiðslur tímabundið þegar notandi er ekki fær um að nýta þá þjónustu sem fjármagn er ætlað til. Í þeim tilvikum þarf þó að taka tillit til skuldbindinga sem notandi kann þegar að hafa stofnað til í tengslum við þjónustuna.

III. kafli
Framkvæmd samninga

7. gr.
Form og gerð samnings

Notast ber við staðlað samningsform.

Ef notandi er ólögráða gerir lögráðamaður/foreldri/forsjáraðili hans samning við velferðarsvið Reykjavíkurborgar fyrir hans hönd. Skal sá aðili annast alla umsýslu fyrir hönd notanda.

8. gr.
Aðstoðarfólk

Notandi skal annast leit, ráðningu og umsýslu vegna aðstoðarfólks.

Við val á aðstoðarmanni skal liggja fyrir samþykki notanda.

Að jafnaði er notanda eigi heimilt að velja sér aðstoðarmann sem er maki, sambýlismaður/sambýliskona eða náinn ættingi, sem heldur heimili með notanda. Í undantekningartilvikum er velferðarsviði Reykjavíkurborgar heimilt að leyfa slíkt fyrirkomulag að sannanlegri ósk notanda en þá skal kveðið á um aukið eftirlit af hálfu velferðarsviðs í samningi. Þó er heimilt að víkja frá þessu ákvæði þegar um fötluð börn er að ræða. Í slíkum tilvikum skal þó tryggt að tekið sé tillit til skoðana barns í samræmi við aldur þess og þroska.

Notandi skal gera samning við aðstoðarfólk sitt þar sem m.a. er kveðið á um réttindi og skyldur aðstoðarfólks, kjör, umfang vinnu, vinnufyrirkomulag og uppsagnarfrest.

9. gr.
Skilyrði fyrir ráðningu aðstoðarfólks

Aðstoðarfólk skal skila inn sakavottorði að beiðni notanda.

Notanda er óheimilt að ráða aðstoðarfólks til þess að sinna þjónustu við sig ef viðkomandi hefur hlotið refsidóm vegna brota á ákvæðum XXII. og XXIII. kafla almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Hafi viðkomandi verið dæmdur til refsingar fyrir brot á öðrum ákvæðum almennra hegningarlaga eða laga um ávana- og fíkniefni skal ráðgjafi í samráði við notanda meta áhrif þess á hæfni viðkomandi til að gegna því starfi sem um ræðir, m.a. að teknu tilliti til eðlis starfsins og alvarleika brotsins.

10. gr.
Eftirlit með samningum og upplýsingaskylda

Stöðumat skal fara fram innan tólf vikna frá upphafi gildistíma samningsins þar sem kannað er hvernig samningurinn nýtist notanda og hversu vel markmið samnings hafa náðst. Starfsmaður velferðarsviðs Reykjavíkurborgar annast matið og skal það gert í samvinnu við notanda.

Notandi skal skila velferðarsviði Reykjavíkurborgar skýrslu eigi sjaldnar en á sex mánaða fresti um fjölda vinnustunda samkvæmt samningi sem hann hefur notað. Þá skal notandi leggja fram öll nauðsynleg gögn þar að lútandi, s.s. samninga við aðstoðarfólk, afrit greiddra reikninga og önnur gögn sem máli kunna að skipta í samræmi við beiðni starfsmanns velferðarsviðs Reykjavíkurborgar.

Eftir hvert almanaksár er notanda skylt að veita velferðarsviði Reykjavíkurborgar upplýsingar um samninga, tímaskrár og vinnuáætlanir sem tengjast samningi notanda. Nota ber staðlað yfirlitsblað yfir nýtingu fjármagns og framkvæmd þjónustu. Auk þess ber notanda að leggja fram reikninga og staðfestingu á greiðslu til aðstoðarfólks. Notandi skal einnig afhenda öll gögn sem kveðið er á um í 2. mgr. þessa ákvæðis auk skattframtals sé óskað eftir því. Þá er velferðarsviði Reykjavíkurborgar heimilt að kalla eftir fyrrgreindum upplýsingum oftar ef þörf er á.

Notandi skal tilkynna velferðarsviði Reykjavíkurborgar tímanlega um þær breytingar á högum sínum sem geta haft áhrif á framkvæmd samningsins, þar á meðal um tímabundna dvöl annars staðar en á lögheimili sem og um flutning lögheimilis.

Breytingar á aðstæðum notanda sem áhrif hafa á þarfir hans fyrir stuðning geta leitt til endurmats á þjónustuþörf samkvæmt samningi.

Umsýsla vegna samninga skal fara í öllu að gildandi lögum, reglugerðum, opinberum fyrirmælum sem við eiga sem og almennum reglum vinnuréttar eftir því sem við á.

IV. kafli
Lok samnings. Vanefndir og uppsögn

11. gr.
Gildistími samnings

Samningur verður gerður um tilraunarverkefnið og skal samningstímabilið vera innan ramma þess tíma sem tilraunarverkefninu er ætlað að standa.

12. gr.
Lok samnings

Þiggi notandi boð um sértækt húsnæðisúrræði á gildistíma samnings samkvæmt reglum þessum fellur samningurinn úr gildi við flutning í sértækt húsnæðisúrræði.

13. gr
Uppsögn samnings

Gagnkvæmur uppsagnarfrestur samningsaðila er einn mánuður og skal tilkynna gagnaðila um uppsögn með skriflegum hætti svo unnt sé að skipuleggja þjónustu við notanda frá velferðarsviði Reykjavíkurborgar.

14. gr.
Vanefndir og riftun samnings

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar getur krafist þess að notandi bæti úr vanefndum á samningi á eigin kostnað.

Meinta vanefnd ber þó ávallt að tilkynna til gagnaðila með sannanlegum hætti og gefa honum kost á að gefa skýringar eða bæta úr innan hæfilegs frests.

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar skal setja hæfilegan tímafrest fyrir því hvernig staðið skuli að úrbótum vanefnda. Séu úrbætur ekki gerðar innan þess tíma sem velferðarsvið Reykjavíkurborgar tilgreinir, getur það krafist þess að notandi greiði þann kostnað sem af hlýst til að koma að nauðsynlegum úrbótum.

Verði uppi ágreiningur milli velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og notanda skal leitast við að jafna þann ágreining.

Ef um verulegar vanefndir er að ræða geta aðilar rift samningi fyrirvaralaust.

15. gr.
Viðbrögð vegna riftunar

Í þeim tilvikum sem samningi er rift stöðvast greiðslur frá velferðarsviði Reykjavíkurborgar til notanda þegar í stað.

Velferðarsviði Reykjavíkurborgar er heimilt að krefja notanda um endurgreiðslu fjár, í heild eða að hluta, sem honum hefur verið úthlutað samkvæmt samningnum ef sýnt er fram á að eitthvert eftirtalinna tilvika eigi við:

a) Féð hefur að hluta til eða í heild ekki verið nýtt til að koma til móts við skilgreindar þarfir notanda fyrir stuðning samkvæmt áætlun.
b) Ákvæðum samningsins hefur ekki verið fylgt.

Í þeim tilvikum sem samningi er rift ber velferðarsviði Reykjavíkurborgar að tryggja að ekki verði rof á þjónustu við notanda og að lok samnings valdi notanda eins lítilli röskun og óþægindum og mögulegt er.

V. kafli
Málsmeðferðarreglur

16. gr.
Könnun á aðstæðum

Kanna skal aðstæður notanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn hefur borist.

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar skal taka ákvörðun í máli svo fljótt sem unnt er og tryggja að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin.

17. gr.
Samvinna við notanda

Við meðferð umsóknar, öflun gagna og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við notanda eftir því sem unnt er, en að öðrum kosti við aðstoðarmann/aðstoðarmenn/umboðsmann notanda eftir því sem við á.

18. gr.
Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum

Málsgögn er varða persónulega hagi notanda skulu varðveitt með tryggilegum hætti. Hafi starfsmenn kynnst einkahögum notanda eða annarra í starfi sínu er leynt eiga að fara samkvæmt lögum eða eðli máls er þeim óheimilt að fjalla um þau mál við óviðkomandi nema að fengnu samþykki viðkomandi.

Notandi á rétt á að kynna sér upplýsingar úr skráðum gögnum sem varða mál hans að svo miklu leyti sem það er í samræmi við lög og stangast ekki á við trúnað gagnvart öðrum.

19. gr.
Leiðbeiningar til notanda

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsmaður velferðarsviðs Reykjavíkurborgar bjóða notanda félagslega ráðgjöf og veita upplýsingar og leiðbeiningar um réttindi sem hann kann að eiga annars staðar. Þá skal starfsmaður einnig upplýsa notanda um þær skyldur sem kunna að hvíla á honum vegna samningsins og leiðbeina honum um að leita upplýsinga um það hjá viðeigandi yfirvöldum, s.s. vegna skattskila og upplýsinga til Tryggingastofnunar ríkisins.

20. gr.
Rangar eða villandi upplýsingar

Samningur sem gerður er á grundvelli rangra eða villandi upplýsinga af hálfu notanda fellur þá þegar úr gildi og getur velferðarsvið Reykjavíkurborgar endurkrafið notanda um þá

fjárhæð sem úthlutað hefur verið samkvæmt almennum reglum kröfuréttar. Velferðarsvið Reykjavíkurborgar skal þó sjá til þess að ekki verði rof á þjónustu.

Ef sannreynt er við vinnslu máls að upplýsingar sem notandi hefur veitt eru rangar eða villandi stöðvast afgreiðsla umsóknarinnar á meðan notanda er gefið tækifæri á að leiðrétta eða bæta úr annmörkum.

21. gr.
Kynning á ákvörðun um veitingu samnings

Kynna skal niðurstöðu umsóknar um þátttöku í tilraunarverkefninu fyrir notanda með skriflegum hætti svo fljótt sem unnt er. Sé umsókn um þátttöku í tilraunarverkefninu hafnað getur notandi farið fram á rökstuðning fyrir þeirri ákvörðun.

22. gr.
Endurskoðun ákvörðunar. Málskot

Velferðarráð Reykjavíkurborgar hefur heimild til að veita undanþágu frá reglum þessum ef sérstakar málefnalegar ástæður liggja fyrir og notandi fer fram á það með sérstakri beiðni til velferðarráðs Reykjavíkurborgar innan fjögurra vikna frá því notanda barst vitneskja um ákvörðun.

Notandi getur skotið ákvörðun velferðarráðs Reykjavíkurborgar til úrskurðarnefndar velferðarmála. Skal það gert innan þriggja mánaða frá því að notanda var kunngerð ákvörðun velferðarráðs Reykjavíkurborgar.

23. gr.
Gildistaka

Í reglum þessum er kveðið á um útfærslu á þjónustu sem sveitarfélögum er skylt að veita, sbr. VII. kafla laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga og X. kafla laga nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks. Reglur þessar eru settar með stoð í 29. gr. laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga og 55. gr. laga nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks. Reglur þessar öðlast gildi þann 1. mars 2017 og gilda til 28. febrúar 2020.